

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 66/05-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. marca 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Milana Adamca, N. Z., ktorou namieta porušenie svojich práv podľa čl. 1, čl. 6 ods. 1, 2 a ods. 3 písm. c), čl. 13, čl. 14 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Nových Zámkoch, odboru skráteneho vyšetrovania, v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-1157/1-OSV-NZ-04 Ch a jeho uznesením o začatí trestného stíhania sp. zn. ČVS: ORP-1157/1-OSV-NZ-04 Ch z 29. októbra 2004 a uznesením Okresnej prokuratúry v Nových Zámkoch č. k. 2 Pv 692/02-52 z 25. novembra 2004, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Milana Adamca o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. decembra 2004 doručená sťažnosť Milana Adamca, N. Z. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich práv podľa čl. 1, čl. 6 ods. 1, 2 a ods. 3 písm. c), čl. 13, čl. 14 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Nových

Zámkoch, odboru skráteného vyšetrovania (ďalej len „polícia“), v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-1157/1-OSV-NZ-04 Ch a jeho uznesením o začatí trestného stíhania sp. zn. ČVS: ORP-1157/1-OSV-NZ-04 Ch z 29. októbra 2004 a uznesením Okresnej prokuratúry v Nových Zámkoch (ďalej len „prokuratúra“) č. k. 2 Pv 692/02-52 z 25. novembra 2004.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04).

Na základe sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že pre trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 213 ods. 1 Trestného zákona bolo po oznámení B. A. „začaté policajným orgánom OO PZ Nové Zámky trestné stíhanie“ sťažovateľa uznesením sp. zn.

ČVS: ORP-427/NZ-02 zo 16. októbra 2002 postupom podľa § 160 ods. 1 Trestného poriadku. Sťažovateľovi bolo políciou vznesené obvinenie pre trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 213 ods. 1 Trestného zákona uznesením sp. zn. ČVS: ORP-1157/1-OS-NZ-04 Ch z 29. októbra 2004. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú prokuratúra zamietla ako nedôvodnú uznesením č. k. 2 Pv 692/02-52 z 25. novembra 2004.

Porušenie svojich označených práv vidí sťažovateľ v nerešpektovaní jeho prezumpcie neviny políciou a prokuratúrou, a to zvlášť formuláciou „z dôvodov, ktoré policajný orgán zadovážil nepochybne vyplýva, že skutok sa stal a že ho spáchal obvinený Milan Adamec, pretože si zavinene nesplnil vyživovaciu povinnosť voči maloletej dcére, čím naplnil všetky zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu...“ použitou v odôvodnení uznesenia prokuratúry č. k. 2 Pv 692/02-52 z 25. novembra 2004, ktorým bola zamietnutá sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu polície o vznesení obvinenia.

Ústavný súd posudzoval citovanú formuláciu v kontexte celého uznesenia prokuratúry č. k. 2 Pv 692/02-52 z 25. novembra 2004 a zohľadnil aj úlohu prokuratúry v trestnom konaní. Predovšetkým treba konštatovať, že prokuratúra ako orgán verejnej moci v zásade môže porušiť prezumpciu neviny zakotvenú v čl. 6 ods. 2 dohovoru slovami: „Každý, kto je obvinený z trestného činu, sa považuje za nevinného, dokiaľ jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom.“

Pre posúdenie citovanej formulácie má význam, že nebola použitá na verejnosti, ale v rámci úradného dokumentu, rozhodnutia majúceho konkrétnu funkciu v rámci sťažovateľovho trestného stíhania, t. j. uznesenia prokuratúry č. k. 2 Pv 692/02-52 z 25. novembra 2004, ktorým bola zamietnutá sťažovateľova sťažnosť proti vzneseniu obvinenia sťažovateľovi. Úlohou prokuratúry v trestnom konaní nie je rozhodovať o sťažovateľovej vine alebo nevine. V tejto súvislosti je významná prvá veta § 163 ods. 1 Trestného poriadku: „Ak je na podklade zistených skutočností dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, vydá vyšetrovateľ alebo policajný orgán bez meškania uznesenie, že sa táto osoba stíha ako obvinený.“ Prokuratúra teda uvedenou formuláciou vyjadrovala svoj záver o otázke, či bol na podklade zistených skutočností

dostatočne odôvodnený záver, že sťažovateľ spáchal trestný čin, z ktorého bol obvinený. Odpoveď na túto otázku vyžadovala predbežný záver o tom, že sa trestný čin stal a že ho spáchal sťažovateľ.

V závere odôvodnenia uznesenia prokuratúry č. k. 2 Pv 692/02-52 z 25. novembra 2004 je použitá formulácia: „... je povinnosťou policajného orgánu v konaní postupovať tak, aby náležite zistil skutočný stav vecí a objasnil s rovnakou starostlivosťou okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech a vykonať dôkazy v oboch smeroch...“, z ktorej vyplýva, že otázku viny sťažovateľa nepokladala prokuratúra za definitívne vyjasnenú, lebo zdôraznila potrebu ďalšieho dokazovania v prospech i neprospech sťažovateľa (obvineného).

V uvedených kontextoch je citovaná formulácia prokuratúry nevhodná a nezodpovedá povinnosti orgánu činného v trestnom konaní starostlivo voliť slová. Bola však určená účastníkom konania, a nie verejnosti. Preto nemohla u širšieho okruhu osôb vzbudiť dojem sťažovateľovej viny. Nesvedčí ani o tom, že prokuratúra už považovala sťažovateľa za vinného, lebo na inom mieste napadnutého uznesenia zdôraznila nutnosť ďalšieho dokazovania.

Európsky súd pre ľudské práva už v rozsudku *Daktaras v. Litva* (No 42095/98 z 10. októbra 2000) v § 44 zdôraznil význam kontextu použitia formulácie pre posúdenie otázky, či ňou mohlo byť porušené právo podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že v okolnostiach prípadu sťažovateľovo právo podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru nemohlo byť porušené uznesením prokuratúry č. k. 2 Pv 692/02-52 z 25. novembra 2004, a preto je sťažnosť v tejto časti zjavne neopodstatnená.

Pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie jeho práva na prejednanie jeho vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru políciou v konaní sp. zn. ČVS: ORP 1157/1-OSV-NZ-04 Ch uznesením polície sp. zn. ČVS: ORP 1157/1-OSV-NZ-04 Ch z 29. októbra 2004 a prokuratúry č. k. 2 Pv 692/02-52 z 25. novembra 2004, v tejto

súvislosti treba konštatovať, že krátkosť trestného stíhania sťažovateľa zatiaľ vylučuje, aby v ňom došlo k porušeniu označeného práva. Ústavný súd pripomína, že sťažovateľ sa stal účastníkom konania až vznesením obvinenia, od ktorého do doby rozhodovania ústavného súdu uplynuli štyri mesiace. Preto treba sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Sťažovateľom opísaný a z príloh jeho sťažnosti vyplývajúci skutkový stav neobsahuje nič, čo by súviselo so záväzkom dodržiavať ľudské práva podľa čl. 1, naznačovalo možnosť porušenia minimálnych práv obvineného podľa čl. 6 ods. 3, možnosť porušenia práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13, možnosť diskriminácie podľa čl. 14 alebo zneužitia práv podľa čl. 17 dohovoru. Odôvodnenie sťažnosti neobsahuje právne úvahy a argumenty signalizujúce možnosť porušenia týchto práv. Preto bolo potrebné celú sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. marca 2005